

Левицька Тетяна Олегівна
 директор студентського клубу,
 магістрант факультету іноземної філології
 Кам'янець-Подільського національного
 університету імені Івана Огієнка

Студентський клуб підтримання правопорядку «Сапсан» як одна із форм студентського самоврядування у Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка

Чільне місце у підтриманні правопорядку в гуртожитках, на вечорах відпочинку студентства займає така самоврядна організація як студентський клуб підтримання правопорядку «Сапсан», якому у наступному році виповнюється 15 років. Організація була заснована на початку жовтня 1995 р. як студентський загін сприяння міліції. Необхідність існування такого загону була очевидною, бо ситуація з правопорядком в гуртожитках, як і по всій Україні була складною. За ініціативи ректора університету, професора Анатолія Олексійовича Копилова з 25-ти осіб було сформовано групу, що тричі на тиждень займалася рукопашним боєм, фізичною підготовкою, стрільбою з малокаліберної зброї, скельним альпінізмом тощо. Вечорами сапсанівці проводили рейди по студентським гуртожиткам та навчальним корпусам.

Згодом загін став популярним серед студентства і для того, щоб прийняти усіх бажаючих, на його базі було утворено спортивний клуб «Сапсан», який нараховував вже близько ста осіб. Його члени не тільки займалися фізичною підготовкою і підтриманням правопорядку в гуртожитках та на вечорах відпочинку, а й усебічно працювали над самоудосконаленням, ходили у багатоденні походи, купалися взимку у рр. Смотрич та Дністер, брали участь у міських змаганнях з рукопашного бою тощо. Про діяльність «Сапсану» писали навіть столичні «Киевские ведомости».

Але справді по-новому клуб став жити після того, як у грудні 1998 року Президент України видав наказ «Про утворення органів самоорганізації населення (ОСН), а у лютому 1999 року міська рада Кам'янця-Подільського постановила утворити подібні загони на підприємствах та у навчальних закладах міста. Маючи таку вагому юридичну основу у сапсанівців відкрилось нове дихання. Був розроблений статут клубу, а начальником міського відділу УМВС України у Хмельницької області його членам видані типові посвідчення. Відповідно до нової юридичної бази члени «Сапсан» отримали додаткові права.

Штаб клубу почав шукати нові підходи до системи виховання сапсанівців. Виховний процес був скерований у чотирьох напрямках: фізичному, правовому, психолого-комунікативному та морально-естетичному. Перший – забезпечили п'ятиразові тренування з рукопашного бою, тхеквондо, боксу, важкої атлетики, що проводилися відповідно до сформованого графіку, в якому було враховано особистісні фізичні параметри кожного з сапсанівців. Почали регулярно проводитися «внутрішні спаринги», сапсанівці брали активну участь в міських змаганнях з рукопашного бою, а кращі з кращих – в обласних та всеукраїнських.

В організації правового виховання суттєву допомогу надав міський відділ внутрішніх справ, прокуратура та міський відділ юстиції. З членами клубу регулярно проводилися бесіди-семінари на різноманітні теми, серед яких: «Що таке адміністративний проступок та кримінальний злочин», «Права та обов'язки членів органів сприяння міліції під час чергування», «Порядок взаємодії органів самоорганізації населення з органами МВС» та інші.

Важливу роль у формуванні якостей справжнього сапсанівця займає психолого-комунікативне виховання. Цей напрямок виховної роботи здійснюється шляхом проведення бесід на спеціальні теми, а також через одну із найсучасніших форм впливу на особистість – психологічні тренінги. На цих заняттях сапсанівці знайомляться з мовою жестів, різноманітними прийомами уникнення загострення конфліктних ситуацій, а на тренінгах особистісного росту навчаються володіти собою в найскрутніших ситуаціях.

На думку керівництва клубу, фізичні потенції будь-якого бійця не можна вважати задовільними без належного морально-естетичного виховання. Адже під час чергування та й у повсякденному житті, студент-сапсанівець сам має бути взірцем для інших, не порушувати правила проживання у гуртожитках, бути ввічливим, дотримуватися охайності у побуті тощо. Для цього у клубі розроблено власний статут, щось на зразок «кодексу честі», а систематичні зустрічі сапсанівців з православним священником, кандидатом богослов'я отцем Олексієм (Добошем) стали популярними серед усього студентства університету.

Сьогодні сапсанівці мають свої форму, шеврон, нашивку та інші відзнаки. Клуб має власний прапор. Розроблено знак для кращих сапсанівців, які протягом трьох років є членами клубу, мають відмінні показники у фізичному розвитку та навчанні, шляхетну поведінку, активну громадську позицію. Цей знак виготовлено з білого металу у формі меча на фоні сонячних променів. Він має назву «Ескалібур» (саме таку назву мав магічний меч у самого шляхетного з королів, легендарного миротворця – короля Артура) і носить з лівого боку на грудях. Така зовнішня атрибутика є додатковим стимулом у вихованні справжніх людських якостей сапсанівця.

Сапсанівці неодноразово займали призові місця та отримали більше сотні дипломів у міських змаганнях з рукопашного бою серед спортивних клубів міста. Штаб клубу неодноразово виступав організатором відкритих міських змагань з рукопашного бою, в яких брали участь клуби зі всієї України.

У 2000 році за успіхи у підтриманні правопорядку у гуртожитках начальник міського відділу МВС України у Хмельницькій області нагородив «Сапсан» дипломом, а командира клубу Бучацького Мирослава – іменним наручним годинником. За допомогу у підтриманні правопорядку під час проведення різноманітних молодіжних акцій у місті, клуб неодноразово відзначався грамотами міськвиконкому.

У травні 2004 р. «Сапсан» на організованому обласною державною адміністрацією Хмельниччини та обласним науково-методичним центром культури і мистецтва конкурсі «Подільський Оскар» визнано одним із кращих молодіжних проєктів області. У травні 2006 р. у тому ж конкурсі він визнаний одним із кращих і дієвих органів студентського самоврядування області.

У листопаді 2008 року за вагомі здобутки у правових роботі та підтриманні правопорядку Міністр Юстиції України нагородив куратора клубу «Сапсан» – проректора з виховної роботи університету Заводовського Анатолія Анатолійовича Почесною відзнакою «За заслуги».

Магур Ніна Іванівна

*начальник служби справах дітей Хмельницької
обласної державної адміністрації*

Захист дітей від жорстокості та насилля в сім'ї

Проблема насильства у сім'ї не є проблемою виключно України, насильство в сім'ї є проблемою будь-якого суспільства. Ця проблема існує як у державах з розвинутою економікою, так і у державах, де соціально-економічна якість життя багатьох громадян з багатьох показників знаходиться за межею бідності.

Результати соціологічних опитувань в Росії свідчать про те, що більшість жінок ставлять на перше місце проблему безпеки життя у сім'ї, тому що 20 – 30% вбивств відбувається в сім'ї.

Сімейні конфлікти і насильство в сім'ї виникають як в матеріально заможних сім'ях, так і в сім'ях з середнім і низьким достатком; як в освічених сім'ях, так і в малограмотних родин.

Насильство може відбуватись у будь-якій родині, і здійснювати насильство може будь-який член сім'ї. Але найчастіше, близько 85% випадків, жертвами насильства стають жінки, діти.

Показники, з яких тим чи іншим чином можна судити про наслідки проблем, пов'язаних з насильством в сім'ях з боку чоловіків (жінок) до жінок (чоловіків); з боку батьків до дітей; це:

- кількість розлучень, кількість неблагополучних сімей,
- кількість батьків, позбавлених батьківства,
- кількість соціальних дітей-сиріт при живих батьках,
- кількість неповних сімей.

Згідно з даними статистики за останні роки в Україні скорочується кількість шлюбів, які офіційно реєструються, з 9,5 до 5,5 шлюбів на 1000 осіб. Середній вік вступу в шлюб збільшується.

За останні 10 років в Україні майже вдвічі скоротився коефіцієнт шлюбності у вікових групах від 16 до 24 років. Зростає співвідношення кількості розлучень відносно шлюбів, з 40% у 1990 році до 59% у 2005 році.